

ACTUALISATIE TRENDRAPPORT 2018

De nieuwste cijfers en aanvullingen

Januari 2019

Inleiding en leeswijzer

INLEIDING

In maart 2018 is het Trendrapport voor de gemeente Deventer gepubliceerd. Hierin staan maatschappelijke trends beschreven die de komende tijd belangrijk zijn voor Deventer. De trends zijn opgedeeld in acht thema's: Demografie, Duurzaamheid, Technologie, Leefomgeving, Veiligheid, Economie, Sociaal Domein en Bestuur & Organisatie. Nu we een jaar verder zijn, is het tijd voor een update.

We hebben daarom onderzocht of de maatschappelijke trends in Deventer nog steeds actueel zijn. Dit hebben we vastgesteld op basis van de nieuwste cijfers die vanaf maart 2018 beschikbaar zijn gesteld.* Er worden geen eventuele nieuwe maatschappelijke trends beschreven en getoetst.

LEESWIJZER

Lees de actualisatie als volgt: per thema staan de bijbehorende trends vermeld. Per trend staat de situatie in Deventer van 2018 kort genoemd. Vervolgens wordt aangegeven of er iets in die situatie is gewijzigd. Daarbij hebben we de meest relevante cijfermatige gegevens weergegeven. Alle grafieken en tabellen die opgenomen zijn, bevatten geactualiseerde cijfers ten opzichte van het Trendrapport 2018. Voor uitgebreidere toelichting bij de trends verwijzen we naar het [trendrapport 2018](#).

*Nb: we werken steeds met de meest relevante gegevens, maar in de praktijk betekent dit vaak wel dat deze een jaar of soms meer dan een jaar kunnen achterlopen.

SAMENVATTING ACTUALISATIE DEVENTER

- Demografie:** Bevolkingsgroei op langere termijn nog steeds onzeker en blijvende toename van aantal huishoudens.
- Duurzaamheid:** Versnelling van transitie blijft nodig.
- Leefomgeving:** Woningmarkt weer krappere geworden.
- Veiligheid:** Daling van het aantal geregistreerde 'high impact' misdrijven zet door.
- Economie:** Economische groei vlakt af.
- Sociaal Domein:** Het aantal Wmo voorzieningen/maatwerkarrangementen en jeugdhulptrajecten in Deventer blijft iets hoger dan (of ligt gelijk aan) het Nederlandse gemiddelde.
- Bestuur en Organisatie:** Aantal vrijwilligers en mensen die eenzaamheid en gezondheidsbelemmeringen ervaren is gelijk gebleven.

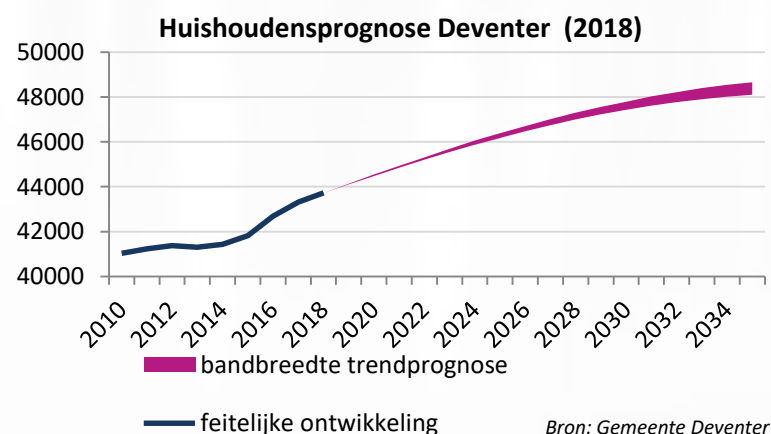
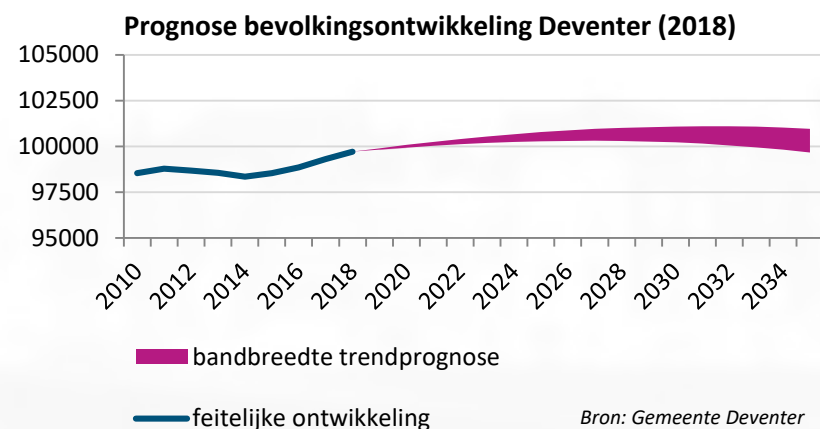

DEMOGRAFIE

DUURZAAMHEID

TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
DEMOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> Doorgaande, maar minder sterke bevolkingsgroei in meeste steden. Vergrijzing. Toename vestigers uit andere gemeenten en steden etnisch meer divers. Sterke wijziging van de huishoudsamenstelling met vooral toename in (oudere) eenpersoonshuishoudens. 	<p>Deventer volgt de trend; op langere termijn groei onzeker.</p> <p>Ook Deventer vergrijst.</p> <p>Ook in Deventer toename vestigers. Percentage inwoners met migratie-achtergrond stabiel.</p> <p>Deventer volgt de trend.</p>	<p>Blijft actueel: groei op langere termijn nog steeds onzeker.</p> <p>Blijft actueel, vergrijzing zet verder door.</p> <p>Blijft actueel. Het aantal mensen met een migratieachtergrond blijft redelijk stabiel.</p> <p>De huishoudverdunding blijft actueel in Deventer.</p>

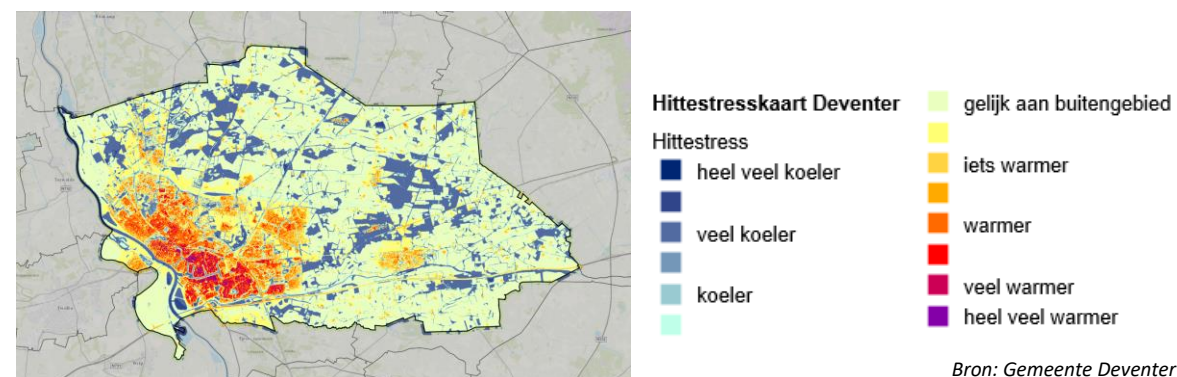
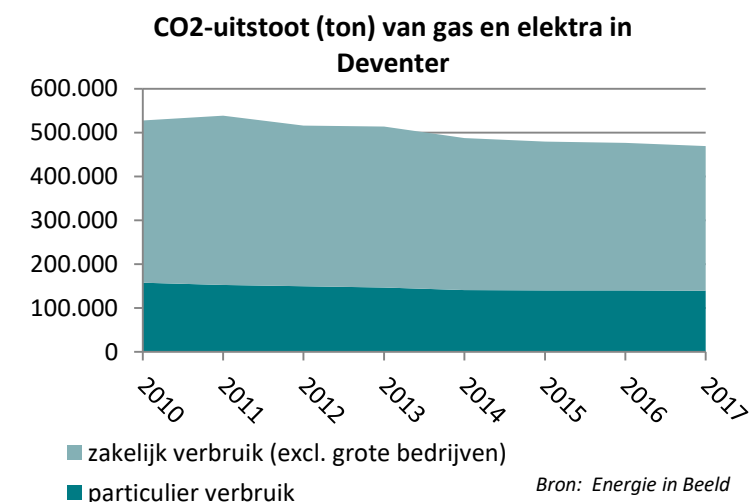

TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
DUURZAAMHEID		
<ul style="list-style-type: none"> Versnelling van transitie naar duurzaamheid. Klimaatadaptatie nog urgenter. Minder plant- en diersoorten. Veranderende landbouw. 	<p>Ook in Deventer versnelling nodig om doelstelling te halen.</p> <p>Deventer volgt de trend.</p> <p>Deventer volgt de trend, maar ook positieve signalen.</p> <p>Ook in Deventer opschaling en nevenactiviteiten bij landbouw.</p>	<p>Een versnelling blijft nodig. De CO₂-uitstoot door particulier verbruik van gas en elektra is tussen 2016 en 2017 licht gedaald van 139.942 naar 139.154 ton. Het zakelijk verbruik is gedaald van 336.761 naar 329.737 ton (Enexis, Energie in Beeld). Wat betreft het aandeel hernieuwbare energie (2016) blijft Deventer achterlopen op het Nederlands gemiddelde. De uitstoot verkeer en vervoer is gestegen tussen 2015 en 2016. Dit zijn de meest actuele cijfers die op dit moment beschikbaar zijn. Blijft actueel.</p> <p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p> <p>Blijft actueel; gemiddeld aantal koeien per melkveebedrijf neemt in Deventer licht af en in Nederland licht toe.</p>

Percentage hernieuwbare energie binnen totaal energieverbruik

	Deventer	Nederland
2013	2,2	4,7
2014	2,7	5,5
2015	2,9	5,9
2016	3,0	5,8

Bron: Klimaatmonitor

TECHNOLOGIE

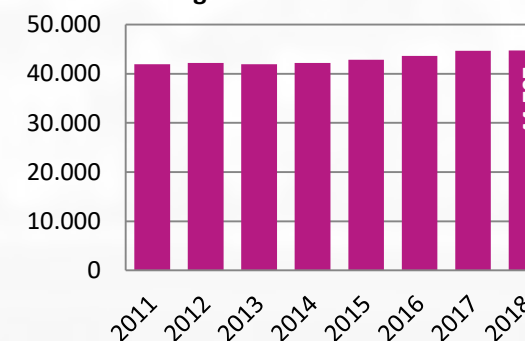
TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • Toenemende kruisbestuiving van data, netwerken en hardware. • Opkomst van 'smart cities, smart villages'. 	<p>Deventer betrokken bij technologische innovaties.</p> <p>Deventer experimenteert met smart city concepten, maar loopt niet voorop in de ontwikkelingen.</p>	<p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p> <p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p>

LEEFOMGEVING (1/2)

TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
LEEFOMGEVING		
<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaamheidstransitie heeft ingrijpende ruimtelijke consequenties. • Wijzigende geografische patronen en toenemende ruimtelijke verschillen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Urbanisatie: trek naar de stad. ○ 'Quality of living' steeds belangrijker motief. ○ Verstedelijkings-opgave hoog op agenda. 	<p>Deventer zet in op verduurzaming woningen en klimaatbestendige inrichting.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aantal inwoners Deventer neemt toe. - Kwaliteit van leven in Deventer trekt woningzoekenden van buiten Deventer aan. - Groei van aantal huishoudens en woningmarkt wordt krappere. 	<p>Blijft actueel; in 2018 zijn iets meer groene energielabels aan woningen afgegeven, dan in 2016 (A t/m A++ van 9% naar 13%).</p> <p>Trends blijven actueel. Hoewel de woningvoorraad licht is toegenomen in 2018, is de woningmarkt in Deventer weer krappere geworden. De krapte-indicator op de woningmarkt (de verhouding tussen vraag en aanbod waarbij 1 staat voor 'zeer krap' en 10 'zeer ruim') is in het 4^e kwartaal van 2018 uitgekomen op 2,7. Een jaar daarvoor was dit een 3,3 (Ten Hag, 2018).</p>

Woningvoorraad in Deventer

Bron: Gemeente Deventer

Deventer krapte-indicator	
Type woning	4e kwartaal 2018
Tussenwoning	1,9
Hoekwoning	1,7
2-onder-1-kap	3,0
Vrijstaand	9,1
Appartement <= 1970	1,8
Appartement >1970	2,5
Totaal	2,7

Bron: Ten Hag

LEEFOMGEVING (2/2)

VEILIGHEID

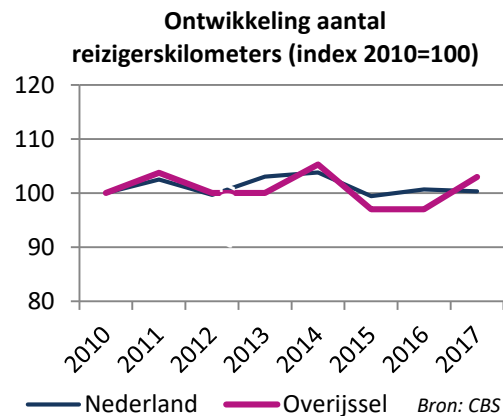
TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
-------------	---------------------------------	-------------------------------------

LEEFOMGEVING

- Hernieuwde aandacht voor kwetsbare woonwijken en kernen.** In Deventer door middel van herstructureringsopgave aandacht voor kwetsbare wijken.
- Bereikbaarheid wordt steeds belangrijker.** Autobezit en aantal treinreizigers in Deventer toegenomen.

Geen nieuwe gegevens beschikbaar.

Blijft actueel; De auto blijft het meest favoriete vervoersmiddel. Het aantal (semi) publieke laadpunten voor elektrische auto's neemt wat toe. Opvallende ontwikkeling tussen 2016 en 2017 is dat het percentage van de verplaatsingen dat met de auto wordt afgelegd, licht is gestegen van 47% naar 50% en het percentage dat met de fiets wordt afgelegd, licht is gedaald van 34% naar 30%. Het aantal in- en uitstappende reizigers op het station in Deventer blijft ongeveer gelijk. In Deventer-Colmschate neemt het aantal wat af (bron: NS).

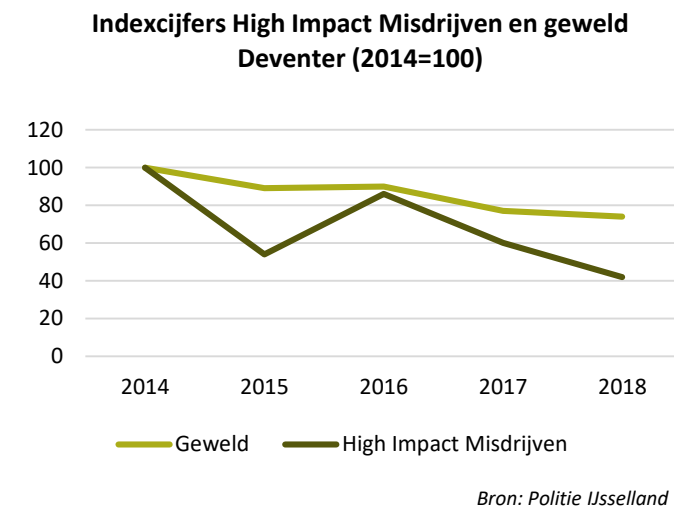
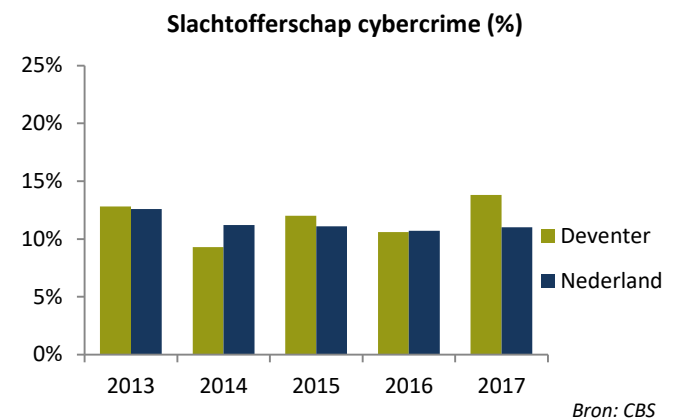
Vervoerswijzen verdeeld over... (in Overijssel)	Totale afstand		Verplaatsingen per persoon per jaar	
	2016	2017	2016	2017
Auto (bestuurder)	49%	51%	32%	35%
Auto (passagier)	20%	20%	15%	15%
Trein	9%	9%	2%	2%
Bus/tram/metro	1%	1%	0%	0%
Brom-/snorfiets	0%	0%	0%	0%
Fiets	9%	8%	34%	30%
Lopen	2%	2%	14%	15%
Overige vervoerwijze	5%	9%	2%	2%

Bron: CBS

TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
-------------	---------------------------------	-------------------------------------

VEILIGHEID

- Afname ingrijpende, geregistreeerde criminaliteit.** Deventer volgt de trend.
- Toenemende cybercriminaliteit.** Nog geen volledig beeld in Deventer. Blijft actueel. De daling van het aantal High Impact Misdriften zet door.
- Toenemende ondermijning.** In Deventer steeds meer zicht op ondermijning. Slachtofferschap cybercrime: een grillig verloop door de jaren heen. Geen nieuwe gegevens beschikbaar.

ECONOMIE

TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
-------------	---------------------------------	-------------------------------------

ECONOMIE

- **Grote veranderingen in de economische structuur:**
 - **Belevenis-economie wint aan kracht.**
 - **Deeleconomie.**
 - **Circulaire economie.**
- **Toename leegstand van kantoren en winkels.**

Deventer zet in op 'Boeiende Be-leefstad'. Deeleconomie ook in Deventer zichtbaar; geen ongewenste effecten zoals in Amsterdam. Circulaire economie: Deventer volgt de trend.

Ook in Deventer toename van leegstand; maar verbetering bij winkels in 2017.

De economische groei in de regio Deventer is afgevlakt in 2017. Dit laat het meest actuele cijfer zien dat het CBS beschikbaar heeft gesteld.

De kantorenmarkt in Deventer is in verhouding met Nederland nog steeds ruim. De kantorenmarktratio (verhouding vraag en aanbod) in Deventer is gestegen van 10% naar 11% tussen 2016 en 2017. De ratio in Nederland is 27%. Het aanbod van kantoorruimte is fors afgenomen met 23%, mede door transformaties. Toch is nog circa 81.650 m2 kantoorruimte beschikbaar in Deventer (1-1-2018) (bron: Dynamis). De mate van leegstand bij de detailhandel in Deventer blijft ongeveer op het niveau van 2017.

TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
-------------	---------------------------------	-------------------------------------

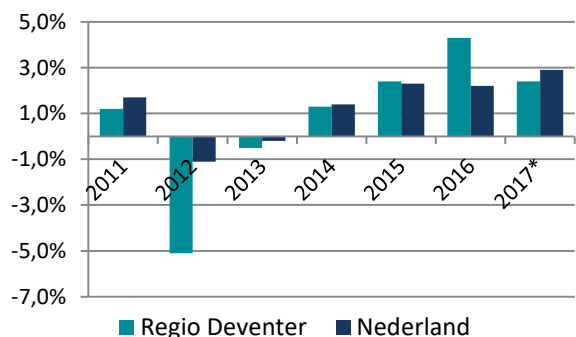
ECONOMIE

- **Grotere variatie in ontwikkeling aantal banen per stad.**

Groei van banen in Deventer ligt rond gemiddelde G32.

Blijft actueel. Het werkloosheidspercentage in Deventer is gedaald van 6,1% in 2016 naar **4,9%** in 2017. Dit is conform de ontwikkeling in Nederland. Naar opleidingsniveau valt op dat het werkloosheidspercentage niet is gedaald onder hoogopgeleiden en wel onder midden en lager opgeleiden. Onder de werkzame beroepsbevolking is de verdeling tussen de opleidingsniveaus gewijzigd; het aandeel met hoog onderwijs is licht afgenomen en het aandeel met laag onderwijs toegenomen.

Economische groei (BBP en BRP, % volumemutaties t.o.v. een jaar eerder)

*: voorlopig cijfer

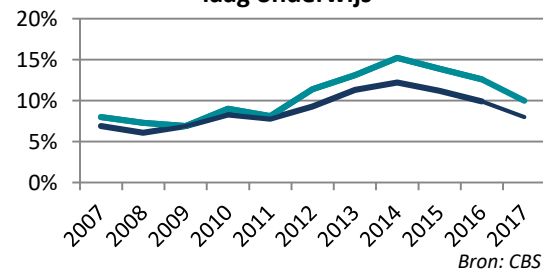
Bron: CBS

Leegstand bij detailhandel in Deventer (naar vestigingen en m²)

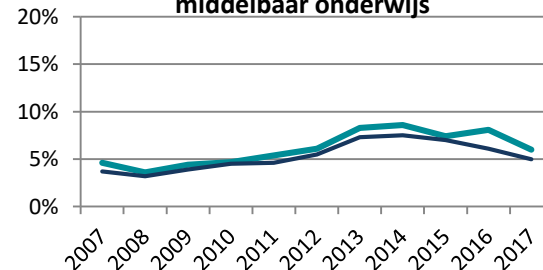
Bron: Locatus

Werkloosheidspercentage laag onderwijs

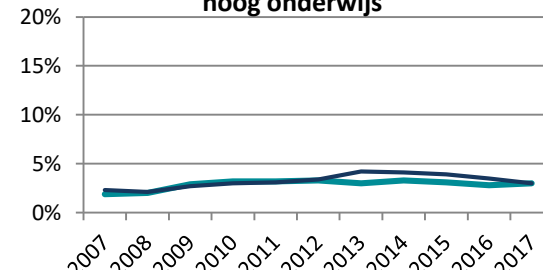
Bron: CBS

Werkloosheidspercentage middelbaar onderwijs

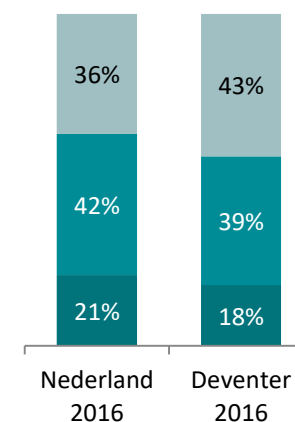
Bron: CBS

Werkloosheidspercentage hoog onderwijs

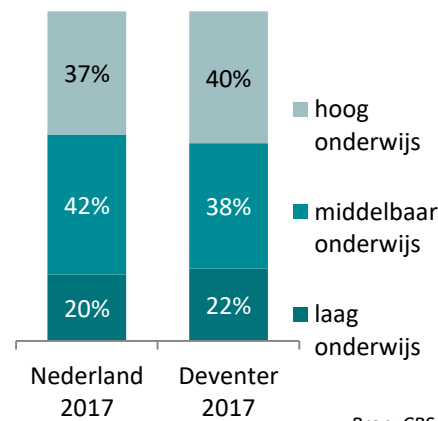

Bron: CBS

Werkzame beroepsbevolking naar opleidingsniveau (2016)

Werkzame beroepsbevolking naar opleidingsniveau (2017)

Bron: CBS

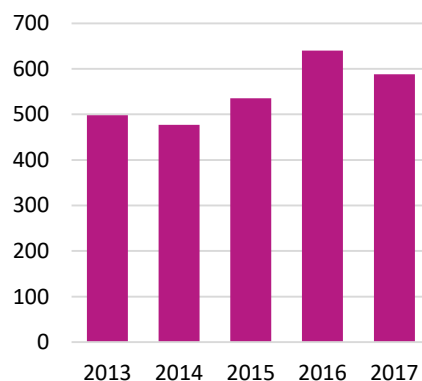
SOCIAAL DOMEIN

BESTUUR & ORGANISATIE

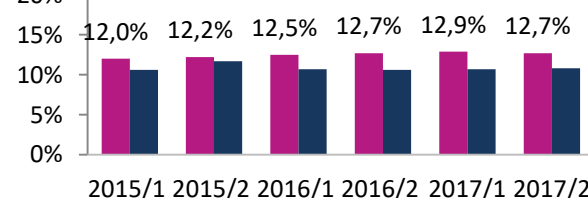
TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
<p>SOCIAAL DOMEIN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na transitie volgende stap sociale transformatie en innovatie. • Toekomstige zorgvraag in belangrijke mate bepaald door (langer thuiswonende) ouderen en mensen met een beperking. • E-health voor langer thuiswonen. • Groeiende ongelijkheid en onzekerheid. 	<p>Ook in Deventer ruimte voor innovatie in het sociale domein.</p> <p>Ook in Deventer toename (kwetsbare) ouderen.</p> <p>Deventer aan het experimenteren met E-health.</p> <p>Ook onder inwoners van Deventer worden tegenstellingen ervaren.</p>	<p>Blijft actueel. Deventer scoort in verhouding tot het Nederlands gemiddelde hoger op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zowel het aandeel cliënten als huishoudens met een voorziening in het sociaal domein, - het aantal personen met een bijstandsuitkering - het aantal cliënten met een Wmo maatwerkarrangement. <p>Het aantal jongeren met jeugdhulp is licht gedaald en ligt nu op het hetzelfde niveau als Nederland (bron: WSJG/ CBS).</p> <p>Vergeleken met 2015 is het aantal mensen dat het gevoel heeft geen regie te hebben over het eigen leven gelijk gebleven. 7% van de 65+'ers ervaart geen zelfregie.</p> <p>Blijft actueel. Het aantal incidenten met personen met verward gedrag is in 2017 iets afgenomen t.o.v. een jaar eerder.</p> <p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p> <p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p>

Incidenten overlast door personen met verward gedrag in Deventer

Bron: Politie-eenheid Oost Nederland

Cliënten met een voorziening in het sociale domein (%)

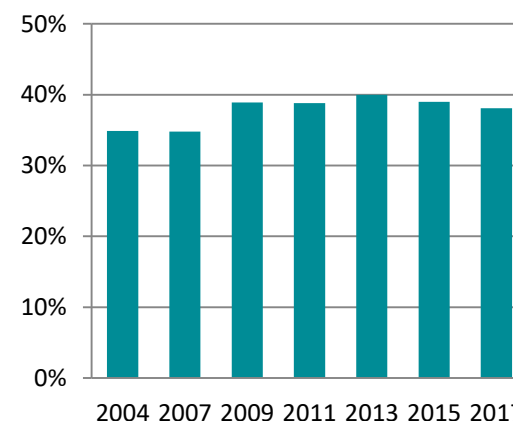

■ Deventer ■ Nederland Bron: WSJG/ CBS

5%
Heeft in 2017 het gevoel geen regie te hebben over het eigen leven.
Van de 65+ ers is dit 7%
Bron: gemeente Deventer

TRENDS 2018	SITUATIE DEVENTER Begin 2018	ACTUALISATIE DEVENTER Begin 2019
<p>BESTUUR EN ORGANISATIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taak van gemeente groter, belangrijker en ingewikkelder. • Veranderende sturingsvormen. • Meer aandacht voor voorwaarden bij participatiesamenleving. • Toenemende regionale samenwerking onvermijdelijk. 	<p>Trend geldt ook voor Deventer.</p> <p>Ook Deventer ontwikkelt nieuwe sturingsvormen.</p> <p>Deventer volgt de trend.</p>	<p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p> <p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p> <p>Blijft actueel. Het aantal inwoners dat actief is als vrijwilliger is in 2017 vrijwel gelijk als in 2015.</p> <p>Het aantal Deventer inwoners dat gevoelens van eenzaamheid ervaart is eveneens gelijk gebleven. Dit geldt ook voor ervaren gezondheidsbelemmeringen.</p> <p>Geen nieuwe gegevens beschikbaar.</p>

Inwoners actief als vrijwilliger

Bron: gemeente Deventer

27% ervaart gezondheidsbelemmeringen bij dagelijkse bezigheden.
Van de 65+ ers is dit **38%**

38% ervaart gevoelens van eenzaamheid.
Van de 65+ ers is dit **50%**

COLOFON

Dit product is een uitgave van:
Gemeente Deventer
Vakgroep Kennis en Verkenning Team Advies, Support en Kennis
Margreet Nuus en Coco Ribbens